Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Förskolorna Fyrklövern/ Östangård 2019

INLEDNING

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder. Med begreppet likabehandling menas att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. *Bristande tillgänglighet* är också en grund för diskriminering från och med *1 januari 2015.*

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Varje år upprättas en plan på alla förskolor. Det som står i likabehandlingsplanen ska ske i verksamheten.

Bestämmelser som styr

Arbetet med likabehandling mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier regleras i:

- Skollagen 6 kap (2010:800),
- Diskrimineringslagen (2008:567 ändrad 2016:828)

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000
stockholm.se

- Förordning (2006:1083 ändrad 2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.
- Läroplanen
- Barnkonventionen
- Stockholms stads förskoleprogram – framtidens förskola

Enligt skollagen och diskrimineringslagen är all personal inom förskolan som kommer i kontakt med barn skyldiga att arbeta målinriktat för att motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer på förskolan. Om detta ändå skulle inträffa ska omständigheterna utredas, dokumenteras och åtgärder föreslås för att förhindra att det upprepas.

Skadestånd kan utgå till den som diskriminerats/ kränkts, om personalen i förskolan åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen. Vårdnadshavaren kan göra en anmälan till Statens skolinspektion eller Diskriminerings-ombudsmannen. Skolinspektionen och barn- och elevombudet (BEO) har tillsynsansvar för bestämmelserna i skollagen. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsyn av bestämmelserna i diskrimineringslagen.

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Diskriminering

Diskriminering är när *personalen* i förskolan på osakliga grunder behandlar barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.
Beskrivning av diskrimineringsgrunderna - deo

Bristande tillgänglighet är också en grund för diskriminering sedan 1 januari 2015. Bristande tillgänglighet innebär att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att man inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att personen i fråga ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier

Trakasserier är när *personal eller barn* kränker ett barns värdighet och kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när *personal eller barn* kränker ett barns värdighet, men kränkningen har inte samband med någon diskrimineringsgrund.
När man bedömer kränkande behandling mellan barn fäster man stor vikt vid barnets eller vårdnadshavarens upplevelse. Förskolan ska alltid utreda misstanke om att barnet blivit kränkt. Här ska också hänsyn tas till barnens ålder.

Diskutera: Var går gränsen mellan befogade tillrättavisning ar och kränkande behandling?

När det gäller de yngre barnen härleds ofta incidenter till bristande tillsyn från personal.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- ✓ fysiska (slag, knuffar)
- ✓ verbala (hot, svordomar, öknamn)
- ✓ psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när någon kommer)
- ✓ texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier)
- ✓ mobbning (upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag)

Utvärdering av föregående års plan

Genomfördes de åtgärder som föreslogs i förra årets plan? Är ni nöjda med resultatet? Vad behöver förbättras?

1. Förskolans utvärdering beskrivs här

Planerade insatser för att ge alla barn på vår förskola tillgång till god litteratur genomfördes.

Vi har inhandlat hållbara böcker till de yngre barnen.

Vi har besökt biblioteket.

Haft högläsning.

Arbetat med muntligt berättande.

Det som behöver förbättras är att få vårdnadshavarna delaktiga i arbetet

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Främja barns lika rättigheter och möjligheter

Det främjande arbetet är förskolans värdegrundsarbete utifrån läroplanen och finns i förskolans förhållnings- och arbetssätt. Det är en del i det vardagliga, långsiktiga arbetet på förskolan. Att främja är att förstärka respekten för allas lika värde och skapa förståelse för det som kan uppfattas som annorlunda. Det kan också vara till exempel kompetensutveckling för personalen om diskrimineringsgrunderna.

2. Förskolans vision/värdegrund

Förskolans värdeord är: Likvärdig behandling

Delaktighet

Hållbar utveckling

Lärande organisation

Allas tankar frågor och idéer tas emot på ett respektfullt sätt.

Uppmuntra olikheter och se till var och ens förutsättningar.

Ge barnen tid och vara lyhörda för barnens kommunikation.

Ta in barnen i bestämmandet.

3.Förskolans främjande arbete beskrivs här:

Vi är närvarande pedagoger som lyssnar in och stöttar barnen i deras samspel och kommunikation.

Vi uppmuntrar barnen att uttrycka sina känslor och hjälper dem att sätta ord på sina upplevelser.

Vi stöttar barnen vid konflikter och ger dem verktyg att lösa dem genom samtal och lyhördhet.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

All kunskap om barnen ska vara allas dvs att varje barn har rätt att bli bemött utifrån sina förutsättningar oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

3. Kartläggning – förskolans kartläggning beskrivs här:

I vår kartläggning har vi fört diskussioner i våra reflektionsgrupper samt på APT kring situationer under dagen där vi upplever att det blir stressigt, både för oss pedagoger och för barnen. Vi har valt att fokusera på att kartlägga hallarna eftersom det kan bli stressigt där när många barn samlas då vi är på väg ut eller in. Vi har genomfört kartläggningen genom observationer, intervjuer med barnen och vårdnadshavarna och filminspelning.

Analys av kartläggningen

I vilka situationer känner sig barnen otrygga, kränkta eller diskriminerade? På vilka platser?

Har vårdnadshavare lämnat synpunkter som tyder på att barnet känner sig otrygga, kränkta eller diskriminerade?

Har ni haft situationer där barn blivit kränkta eller diskriminerade enligt någon av diskrimineringsgrunderna?

Utvärdera tidigare insatser, har de haft önskad effekt?

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Var går gränsen mellan befogade tillrättavisningar och kränkande behandling?

4. Förskolans beskrivning och analys av kartläggningen:

Vi kom fram till att i hallen när det samlas många barn på en gång då vi är på väg ut eller in kan vara en situation där det kan finnas risk för kränkningar, diskrimineringar samt att barnen känner sig otrygga. Vid analys av vår kartläggning av hallarna kom vi fram till att när det är trångt i hallen bland de yngsta barnen så uppstår det många konflikter och det förekommer kränkningar i form av att barnen knuffar varandra. Bland de äldre barnen såg vi inte så många konflikter som vi hade föreställt oss. Barnen har i våra intervjuer uttryckt att det kan bli hög ljudvolym, trångt och jobbigt att vänta samt att de upplever att det är svårt och läskigt att klättra för att ta ner kläder eftersom hyllorna i hallen sitter så högt upp.
Vårdnadshavare har lämnat synpunkter på att vi inte hade dörrar till alla barntoaletter. Vårdnadshavarna upplevde att det fanns en risk för att deras barn skulle utsättas för kränkande behandling då de inte hade möjlighet att stänga dörren om sig på toaletten. Vi har nu fått dörrar till toaletterna så att barnen kan välja om de vill ha dörren stängd eller öppen.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

5. Förskolan beskriver sina mål för nästa år här:

Mål:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska implementeras bland alla pedagoger, vårdnadshavare och barn.

På- och avklädning ska vara ett tillfälle för undervisning och social samvaro

Arbetssätt: Vi fortsätter att reflektera kring vårt förhållningssätt när vi är med barnen i hallen. Vi ger varandra feedback kring hur vi bemöter barnen. Vi ser över den pedagogiska miljön i hallen. Kan vi genom att förändra den skapa en lugnare situation? Då två av hallarna delas av flera avdelningar ska vi se över rutiner för när vi vistas i hallen så att det inte blir så många barn i hallen samtidigt.

Uppföljning: På APT och i våra reflektionsmöten

Ansvar: alla pedagoger på förskolan

När insatserna ska genomföras: Under 2018

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet utgår från analys av kartläggningen av den tidigare planen och händelser som inträffat under året – till exempel anmälningar eller incidenter i IA. Vad visade kartläggningen att ni behöver jobba vidare med som mål i nästa års plan? Kan insatser till exempel planeras tillsammans med barnen. Hur involveras vårdnadshavare i arbetet?

6. Förskolans förebyggande arbete beskrivs här:

Kartläggningen visade att vi behöver se över våra rutiner så att inte så många barn vistas i hallen samtidigt. Vi behöver hitta en struktur för att minska barnantalet i hallen, t.ex. genom att gå ut i omgångar och mindre grupper.

Vi implementerar planen mot diskriminering och kränkande behandling genom fortsatta kartläggningar och reflektioner kring likabehandlingsarbetet. Vi synliggör och diskuterar kring vårt arbete med

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

likabehandling med vårdnadshavarna t.ex. med en värdegrundsutställning på föräldramöte.

Vårdnadshavarna har varit delaktiga i att sänka hyllorna i hallen enligt barnens synpunkter.

Vi arbetar aktivt förebyggande med barnen genom att uppmuntra dem att lyssna på varandra och låta alla komma till tals. Vi lyfter fram och samtalar kring likheter och olikheter samt om allas lika värde- oavsett hur man är och hur man ser ut - så är man värdefull.

Upptäcka/utreda/Åtgärda

Upptäcka: Personal kontaktar förskolechef om händelsen. Förskolechefen kontaktar avdelningschef på Förskoleavdelningen. En anmälan görs på blankett 1 som finns i Södermalms mallar (Anvisningar, mallar och listor).

Utreda: Utred snarast upplevelser av kränkning utan att värdera. Använd blankett 2 (Anvisningar, mallar och listor).

När personal misstänks ha kränkt/trakasserat barn ska förskolechefen alltid ansvara för utredningen.

Dokumentera: Dokumentera/utred och följ upp interna anmälningar på förvaltningens blanketter 1-3 (Anvisningar, mallar och listor).

Åtgärda/Förslag till åtgärder:

Följa upp: Dokumentera också hur och när ni tänker följa upp föreslagna åtgärder på blankett 3. Om åtgärderna inte har haft önskad effekt beskriv varför och föreslå nya åtgärder tills kränkningarna har upphört.

Följa upp på förvaltningen: Om förskolan får en intern anmälan eller en anmälan till Skolinspektionen/beo skrivs ett yttrande till Sociala delegationen. De föreslagna åtgärderna följs sedan upp tillsammans med förvaltningen.

Avsluta: Avslutningssamtal där alla berörda parter träffas för att komma överens om att t ex kränkningar har upphört.

Har förskolan dokumenterat någon utredning om kränkning, diskriminering eller trakasserier under året?

Ansvarsfördelning - anmälningsplikt

Förskolechef
Förskolechef är skyldig att anmäla om barn/vårdnadshavare anser att barnet är utsatt för kränkning/diskriminering till chefen för Förskoleavdelningen. Anmälan görs på blankett 1, utredning på blankett 2 och uppföljning på blankett 3 som finns i katalogen ”Anvisningar, mallar och listor”.

Personal
När personal får kännedom om att ett barn/vårdnadshavare anser sig/barnet ha blivit utsatt för kränkande behandling/diskriminering är hen skyldig att dokumentera och anmäla händelsen till förskolechefen. Anmälan görs på blankett 1.Utredning görs på blankett 2 och uppföljning på blankett 3 som finns i katalogen ”Anvisningar, mallar och listor”.

Avdelningschef
Avdelningschef är skyldig att anmäla händelsen till stadsdelsnämnden som är ytterst ansvarig. Anmälningar görs till Sociala Delegationen.

Barn, vårdnadshavare och personals delaktighet

Förskolan beskriver hur barnen varit delaktiga i likabehandlingsarbetet:

Förskolan ska tillsammans med föräldrarna lägga grunden till att barnet utvecklas till en öppen, hänsynsfull människa med förmåga till inlevelse och till samverkan med andra, i stånd att komma fram till egna omdömen och problemlösningar.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Barnens delaktighet:
Regelbundet föra diskussioner med barnen om alla människors lika värde.
Fortsätta att vidareutveckla våra metoder för att stödja barnen i sitt lärande av empati och social kompetens
Alla barn ska känna sig trygga med att förskolan reagerar om problem uppstår och uppleva att de kan påverka sin situation.

Vårdnadshavares delaktighet:

 Likabehandlingsplanen ska finnas tillgänglig på varje avdelning bland föräldrainformation.

 Regelbundet föra diskussioner med vårdnadshavare i jämställdhetsfrågor och alla människors lika värde.

Personals delaktighet:
 Sker genom återkommande diskussioner och reflektioner i arbetslaget.

 Utgår från dokumenterande exempel utifrån verksamhetens vardagssituationer samt styrda aktiviteter

Pedagogerna har varit delaktiga i kartläggningen samt i analys och diskussioner.

7. Här beskriver förskolan hur vårdnadshavare har varit delaktiga i arbetet:

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på vår hemsida samt på anslagstavlor bland övrig information för vårdnadshavare.

Kommunikation

Planen ska innehålla rutiner för när och hur informationen ska spridas till personal, vårdnadshavare och barn. Barn och vårdnadshavare ska veta vem man vänder sig till på förskolan om ett barn/vårdnadshavare anser att ett barn är utsatt för kränkning/diskriminering och vilka rutiner som gäller.

8. Här beskriver förskolan hur informationen om planen sprids till barn, vårdnadshavare och personal:

Pedagogerna får information om att planen mot diskriminering och kränkande behandling reviderats. De tar del av den bland annat genom att månadens reflektionsfråga utgår ifrån frågeställningar kring planen samt genom kontinuerliga uppföljningar och diskussioner.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se

Tillsammans med barnen pratar vi om hur man blir vänner och för samtal kring barnens rättigheter och fångar upp vilka kopplingar barnen själva gör i sin vardag på förskolan.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska finnas tillgänglig bland föräldrainformationen i varje entré och på förskolans hemsida. Vi ska även informera om var den finns att läsa i våra verksamhetsbrev till vårdnadshavarna.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Förskoleavdelningen
Medborgarplatsen 25
Box 4270, 102 66 Stockholm
Växel 08-508 12 000

stockholm.se